

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/21560,Osrodek-Odosobnienia-w-Nowym-Lupkowie.html>
19.05.2024, 11:56

Ośrodek Odosobnienia w Nowym Łupkowie

Hasło wydrukowane w **Tom III**

Ośrodek Odosobnienia w Nowym Łupkowie, funkcjonował 20 III 1982 – 23 XII 1982 w Zakładzie Karnym w Nowym Łupkowie, k. Komańczy; z przerwą 3–28 VIII. Komendantem ośrodka był mjr Eugeniusz Dobrowolski; stan liczbowy funkcjonariuszy: 71, w tym 35 zatrudnionych w dziale ochrony.

ZK składał się z 3 parterowych baraków: nr 1 – więźniowie pospolic, nr 2 – internowani, nr 3 – przeważnie pusty (osadzano tutaj internowanych, w przypadku braku miejsc w pawilonie nr 2). Jednostka była przeznaczona dla więźniów pracujących w gospodarstwie rolnym, stąd internowani posiadali większą swobodę niż w in. ośrodkach. Otoczony podwójnym ogrodzeniem z siatki.

W pierwszych dniach funkcjonowania ośrodka przywieziono internowanych z ośrodka Kielce-Piaski, nast. ze Strzelc Opolskich (internowani pochodzili gł. z Wrocławia), Zabrze-Zaborza i Jastrzębia-Szerokiej (działacze z Częstochowy i Podbeskidzia). Ponadto przywieziono grupę uczestników protestu z 19 IV 1982 w ośrodku w Uhercach, a z końcem IX 1982 część internowanych z likwidowanego ośrodka w Załężu k. Rzeszowa. W placówce przebywało łącznie 295 osób.

Infrastruktura więzienna wymagała remontu. Wyżywienie było fatalne. Panowały relatywnie dobre stosunki pomiędzy Służbą Więzienną a internowanymi. Przez cały okres funkcjonowania placówki cele były otwarte, możliwe było przebywanie w ciągu dnia poza pawilonem. Dobrze rozwinęło się życie kulturalne: oprócz wydawania prasy („Nasza Krata”), działała wszechnica (wykłady samokształceniowe) oraz Radio Internova tworzone przez Aleksandra Rusieckiego. Powstawało wiele prac rękodzielniczych, w tym poczta

obozowa, działał więzienny chór. W ośrodku 3 internowanych ochrzciło swoje dzieci (m.in. Antoni Macierewicz i Czesław Szewczyk).

We IX 1982 uciekł ze szpitala w Sanoku A. Macierewicz, a 15 IX 1982 z ośrodka Bogusław Szybalski.

Ośrodek Odosobnienia był odwiedzany przez biskupów: Tadeusza Błaskiewicza, Franciszka Musiela, Bolesława Pylaka oraz Ignacego Tokarczuka (jedyne, który władze pozwoliły mu odwiedzić). Kilkakrotnie ośrodek wizytowany był przez delegację MCK i PCK, przedstawiciele Prymasowskiego Komitetu Pomocy Więzionym, Internowanym, Represjonowanym i ich Rodzinom, kierownictwa Służby Więziennej, prokuratury oraz aktorów, m.in. Maję Komorowską.

W ośrodku SB prowadziła niezbyt skuteczną inwigilację internowanych. Funkcjonariusze pojawiali się rzadko, a sami internowani często odmawiali spotkań. Często dochodziło do protestów, w tym głodowych.

W kolejnych latach ZK w Nowym Łupkowie pełnił swoją pierwotną funkcję, będąc jednostką penitencjarną typu półotwartego. Składa się z III pawilonów, mogących pomieścić 250 osadzonych.

Grzegorz Wolk

[Nowy Łupków](#), [Region Podkarpacie](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)